

Prihova; Dimec Srečko, St. Janž na Vinski gori; Košuta Helena, Krka; Mihevc Jožef, Polje; Race Josipina, Drmlje; Rudolf Fride-rik, Pertoča; Kifer Doroteja, Krašnja; Novak Pavlina, Pince; Primož Lidija, St. Jernec; Bakoš Ludvik, Sladka gora; Zigon Milena, Zagorje pri Kozjem; Kopčavar Marija, Zelezniki; Velikonje Terezija, Dobje; Videnič Alojz, Soteska; Pristov Marija, Čatež ob Sa- vi; Ložar Miroslava, St. Peter; Benčina Ma- rija, Stari trg; Grbec Ema, Mežica; Dernač Vladimir, Bloke; Zadel Leopoldina, Planina

pri Sevnici; Zajc Albina, Tepanje; Kac Ljud- mila, Dobovec; Lampret Zorana, Sv. Miklavž; Lipičnik Marija, Dobro; Medved Anica, Svetone; Merkuš Alica, Sv. Barbara v Halo- zah; Merčun Leopold, Nemška Loka; Motos Josipina, Sv. Jurij ob Taboru; Musar Ana, Dole pri Litiji; Plantan Ivan, Dobovec; Zor- ko Bogomir, Sv. Primož; Habinc Zofija, Sv. Jurij; Hrobat Leopold, Smartno ob Dreti; Stiglic Marija, St. Janž na Vinski gori; Smi- tek Antonija, Horjul; Urek Vera, Sv. Flor- jan; Trobec Ida, Črni vrh; Turk Marija, Rad- mirje.

Iz listov

—! O neznajnejših. Vedno so bili ljudje in vedno bodo taki, ki so pripravljeni, da se preobrnejo; v razburkanih časih je takih pri- merov posebno veliko.

Vsak tak primer je treba vzeti resno, za- kaj taka stvar prizadeva vso javnost in mno- ži njene nevarnosti. Preden pa ga vzamemo tragično, bi se morali vprašati, kako se je tak človek obnašal prej. Ali je res poznal to, pro- ti čemu se je takrat boril, ali pa se je boril proti tisti stvari kar tako, ker so jo napa- dali tudi drugi, medtem ko je bil s tem na- zorom, ki ga sedaj naenkrat sam izpoveduje, že takrat, ko je proti njemu zabavljal, pod- zavestno v duhovnem sorodstvu? Ali je mož, se moramo vprašati, čigar besede vedno iz- ražajo samo najgloblje prepričanje, ali pa se ravna po vetru in spada k tistim, ki vedno tulijo z volkovi? Ali ni mogoče napadati tuji nazor in režim s takimi razlogi in s takimi besedami ter v takem tonu, da si že takrat moral imeti vtis, da njegova strast ni prista in da je zato tako glasen, da bi samega sebe štivil pred morebitnimi skušnjavami, ki so ga sedaj premagale?

Najmočnejši ni tisti, ki, preden pride vr- sta nanj, najbolj glasno kriči; najtrdnější ni tisti, ki svojo zvestobo in ljubezen ali pa so- vrastvo kaže na javnem trgu; najboljši pa- triot ni tisti, ki tuj režim psuje in lastnega brani na tan način, ki ne ustreza domačemu npravu.

Kreposti, ki jih posebno danes potrebu- jemo, so: bister pogled, ki zna z višjega sta- lišča ločiti dobro od slabega, uporabljivo od negodnega; neomajna tiha vera, ki je tako trdna, da je ni treba venomer kazati in pri- digati; volja, ki se ne trosi v nepotrebnem bahanju; molčeca zvestoba, ki je enkrat za vselej prisegla, da se bo držala bistvenega in ga ne bo zavrgla, ker sama sebe pozna in ve, da življenje brez teh vrednot zanjo ne bi bilo več življenje. »Slovenec« 8. dec.

—! Solstvo v Rusiji. V zvezi s proslavo Stalinove ustave objavlja ves sovjetski tisk članke, ki prinašajo statistične podatke o uspehih, ki jih je Sovjetska unija dosegla na vseh poljih udejstvovanja. V šole hodi 47 milijonov oseb, kar pomeni četrtno vsega prebivalstva. — »Slovenski narod« 6. dec.

—! Pravica do vzgoje. Tisti, ki se tako radi sklicujejo na naravo, naj nam povedo, kako je tam zunaj v stvarstvu. Kdo uči mla- de lastovke letati? Kdo uči mlade mučke mi- ši loviti? Ali ste že kdaj opazovali mlade la- stovke, ko se izpeljujejo, ko zapuščajo gnez- do? Po vaše: narava, po naše pa je Stvarnik narave že živalim izročil nalogo in dolžnost, odrediti svoj rod in ga usposobiti za življe- nje. Če je Stvarnik že v kraljestvu živalstva

odločil roditeljem to važno nalogo, koliko bolj gotovo jo je naložil v kraljestvu člove- štva ljudem! V to sveto delo se ne sme nihče svojevolljno vmešavati. Sola in razna društva so le pomočniki staršem in roditeljem, nik- dar si pa ne smejo dovoliti, stopiti na mesto staršev. Kaj pa šole, če hoče država prevzeti ali odvzeti staršem to dolžnost, kakor je to zahteval Likurg v starodavni Sparti, kakor zahtevajo to voditelji socialističnih držav? Pokojni dr. Krek je nemalokrat rekel: »Dr- žava je najslabši gospodar. Njegova beseda bi veljala tudi o državni vzgojitelji. Vzgojo naj nadzira v vzgojo naj se pa ne vmešava. Vzgoja sloni na ljubezni, ne pa na paragrafu. — »Domoljub« 4. dec. 1940.

—! Načrt zakona o iztrebljanju tuber- kuloze je naslov razprave dr. Zivka Lapajne- je v »Slovenskem narodu« z dne 7. dec., iz ka- tere posnemamo tudi naslednje: Mlad gimna- zijski suplent, oženjen, z dvema otrokoma, oboli za odprto tuberkulozo. Odide v sanato- rij, vzlic ugodnostim gladije medtem rodbina, po 2 letnem bivanju v sanatoriju pride v bol- nico, čez pol leta exitus. Ker je bolehal za odprto tbc, je moral zapustiti šolo, med bo- leznijo je gmotno upravnostil rodbino, efekt sanatorija in bolnice: exitus! Socialno misleč človek si misli: zakon je pravilen, toda krut in popolnoma asocijalna. Ako mora učitelj zaradi tbc v zdravilišče, bi morala medtem rodbina prejemati vse njegove prejemke, on pa bi se moral zdraviti brezplačno in na naj- boljši način. Zakon je tu predpisal nekaj po- polnoma asocijalnega. Bolezen obravnava za- kon na isti način kakor zločin, ki ima za po- sledico izgubo službe.

—! Šolske spalnice pod zemljo. V Frank- furtu v Nemčiji so dobili zanimivo novost, ki spada v »okvir sedanje vojne«. Oblast je namreč izdala nalog, da morajo služiti šolska podzemeljska zaklonišča izključno šolski mla- dini. V zakloniščih bodo poleg drugega ure- jene tudi spalnice, v katerih bodo mogli osta- ti šolski otroci tudi čez noč, če bi na priliko trajal protiletalski alarm ves dan. »Večernik« 7. decembra.

—! Ko pridete v Ljubljano, Maribor ali Celje, ne pozabite obiskati Knjigarno Učitelj- ske tiskarne.

—! Za pouk zgodovine in zemljepisja si nabavite zgodovinske in zemljepisne sličice. Serija 30 zgodovinskih ali 30 zemljepisnih slik stane 4 din.

—! Šol, odróm priporočamo mladinsko igro »Sirota«, ki jo je spisal priznani pisatelj Anton Ingolič.

Mladinska matica

—mm Prosimo poverjenike, da obvestijo učitelje, ki poučujejo v prvih razredih, da je pravkar izšel 6. zvezek Cicibanove knjižnice. V tem zvezku so ponatisnjeni najboljši pri- spevki iz razprodanega prvega in tretjega zvezka, je pa tudi nekaj povsem novih stvari. Knjižnico je emotno ilustriral Milko Bambič. Uredil jo je Josip Ribičič. Cena din 2,— za izvod.

—mm Ker nam je pošla druga številka letošnjega »Našega roda«, prosimo poverje- nike, ki imajo morda še kaj nerazprodanih izvodov te številke, da nam jih takoj vrnejo, da bomo mogli postreči z njimi nove naroč- nike.

—mm Na šole smo poslali frankirane do- pisnice s prošnjo, da se javijo poverjeniki. Doslej so se javili 503 poverjeniki. Mnogo šol dozdaj še ni odgovorilo.

—mm Mladinske pisatelje opozarjamo na literarni natečaj Mladinske matice za realno delo, primerno za mladino višjih razredov. Li- terarna nagrada je določena v višini 2500 din, obseg dela na 5 do 6 pol male osmerke. Za na- grado pridejo v poštev le izvirna, še neobjav- ljena dela. Rokopisi naj se pošljejo po pošti v dveh tipkanih izvodih popolnoma anonim-

no. Šele ob izidu tekmovanja se bodo javili avtorji z imeni in naslovi. Rok za vlaganje rokopiesov poteče 15. januarja 1941.

—mm Knjižna založba »Filipović« v Za- grebu, ki je svoj čas po slikopisnem Ribičiče- vem »Mihecu in Jakcu« priredila »Mirka in Marka«, je pravkar izdala v hrvaškem prevo- du Ribičičevega »Miškolina«. Prevod je izšel z originalnimi Justinovimi ilustracijami in nosi ime »Mišo in mišulja«. Delo je prevedel urednik hrvaškega mladinskega lista »Smilja« V. Cvitan, »Novosti« od 8. decembra t. l. pri- našajo o knjigi laskavo oceno.

—mm Na željo nekaterih naših poverje- nikov sporočamo, da sta »Naš rod« in knji- ge Mladinske matice priporočila ministrstvo prosvete z odlokom O. n. br. 51.443 z dne 30. julija 1931. ter kraljevska banska uprava z odlokom IV. št. 14.746/J z dne 4. oktobra 1939.

Za svoje uspešno kulturno delo je poleg tega dobila Mladinska matica posebno po- hvalno diplomu od Kraljevega fonda št. 6352 z dne 8. junija 1937.

O tem, da bi mogel kdo ovirati širjenje »Našega roda« po šolah, torej ne more biti niti govora.

Učiteljski pevski zbor JUU Emil Adamič

—pev. Obvestilo. Prihodnji pevski tečaj se bo vršil 6., 7., 8. in 9. januarja 1941. v prostorih Glasbene Matice v Ljubljani. Tečaj je obvezen za vse tisto članstvo, ki je prejelo okrožnice. — Pred dnevi smo poslali na naslove posameznikov tri skladbe za domač studij. — Poslane note in vse druge, ki jih imajo še pevci doma, naj prinesejo pevci na prihodnji pevski tečaj. Tajnik.

Šolski radio

—r Torek, 17. decembra 1940., ob 14.15:

»Bloke, zibelka slovenskega smučarstva«.

Razgovor smučarskega učitelja Janka Si- cherla z učencem o smuški zgodovini: Smu- čanje včasih in danes. Prvi sledovi smučanja. Kaj piše prvi krajepisec Slovenije, Janez Vaj- kard Valvazor o smučanju na Blokah. (1689.) Preprosti bloški plohi. Smuči kot prometno sredstvo. Mlado in staro na smučeh od zibel- ke do groba. Dan smučarskega veselja. Smu- čarske igre. Pristna ljudska smučarska govo- rica. Smuški muzej na Blokah bo naša zgo- dovinska posebnost.

—r Petek, 20. decembra 1940., ob 11. uri:

»Božič na morju«.

a) na prekoceanskem parniku,

b) na tovornem parobrodu,

c) na vojni ladji.

Vmes opis božičnih otokov, od kod ima- mo božično drevesce, kako je nastala pesem »Sveta noč« itd.

Učilo: zemljevid zemeljskih polut.

Opisuje g. Viktor Pirnat.

—r V kmetijskem radiu bo v nedeljo, 15. decembra, ob 17. uri predaval g. Gunde Lojze: Spori v živinski trgovini.



Narod ima siguren občutek za vse ono, kar je zdravično. Ni le slučajno, da se ravno pri nas popije toliko bele kave. Naše gospodinjje ju vedo mojstrsko pri- praviti. Naravno, s »Kolinsko« to vedno dobro uspe.



Kolinska
IZREDNO IZDATNA
KVALITETNA CIKORIJA

Stanovska organizacija JUU

Dabla

— JUU — SRESKO DRUŠTVO RA- DOVLJICA bo imelo svoje redno zborova- nje v soboto, dne 14. decembra 1940., ob pol 11. uri v šolskem poslopju na Jesenicah. Po- leg običajnega dnevnega reda nam bo preda- val tovariš Kunst Vili o elektriki v sodobni šoli. S seboj bo prinesel tudi vse potrebne aparate in bo pokazal glavne poskuse, ki so namenjeni ljudski šoli. Že samo predavanje zahteva, da se zborovanja udeleži vse član- stvo.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO SKOFJA LOKA sporoča vsem tovarišem in tovarišicam naslednje: Odbor Učiteljskega društva je po svojem položaju dolžan, da skrbi za red in točnost in poslovanju. To velja tudi glede čla- narine. Da spravimo vprašanje rednega vpla- čevanja članarine v pravi red, so se na zad- njem zborovanju določili za posamezne šole poverjeniki, ki bodo pri članstvu vsak mesec sproti pobirali članarino za JUU. Poverjeni- ki so se določili takole: za Bukovščico tov. Oton Fink, za Dražgoše tov. Jeglič Alojzija, za Sv. Lenart tov. Nuša Pevc, za Reteče tov. Marija Ditrich, za deško šolo v Škofji Loki tov. Pagon Alberta, za meščansko šolo tov. Celjar Anica, za Trato tov. Zalahar Ciril, za Gabrč tov. Kerkoč Marija, za Javorje tov. Marenčič Marija, za Poljane tov. Srečko Go- stinčar, za Selca tov. Jože Zupančič, za So- vodenj tov. Beti Elizabeta Pokornova, za Trebijo tov. Josip Krapš, za Zabrdo tov. Ra- doslav Kovač, za Zali log tov. Rudolf Triller, za Zabnicno tov. Anton Vidic, za Zeleznike tov. Antonija Demšarjeva in za Martinj vrh tov. Vidmar Franc. Kolikor želijo tovariši in tovarišice ohraniti sedanji način plačeva- nja, jim tega nihče ne brani. Saj gre pri vsem samo za ustvaritev reda. Nadalje: pri za- ostankarjih se bodo sedanja vplačila zaraču- navala za zaostanke. Članarino je plačevati mesečno naprej! Taka je tudi obveznost društva do sekcije. Prosimo: Kadar nakažete zneske, navedite na poštni položnici točno, čemu pošiljate denar! Oni, ki ste jih prejeli, ne pozabite vrniti »Potrdil«. Prihodnje zborovanje bo v soboto, 18. januarja, v Škofji Loki. Po zborovanju bo ogled nekaterih lo- škikh tovarn. Tovariško pozdravljamo! — Odbor.

Poročila

— JUU — SRESKO DRUŠTVO SLO- VENJ GRADEC je zborovalo v soboto, dne 7. decembra 1940., v Slovenjem Gradcu ob navzočnosti 33 članov od vpisanih 41, na no- vo pa sta pristopila tov. Glavan iz St. Janža in tov. Lestan iz Pameč.

Izmed dopisov je prečital tajnik dopise o prepovedi in dovolitvi zborovanj sreskih učiteljskih društev ter dopis o zaščiti član- stva.

Predsednik tov. Kavčič je podal poročilo o banovinski skupščini in delu sekcije ter komentarje k člankoma v stanovskem glasi- lu — »Naša delegacija«.

Tov. Zolnir je predaval o sredstvih za dvig šolskega obiska v našem srezu, ki je na zadnjem mestu v Sloveniji. Prikazal je tudi možnosti naše trenutne samopomoči za iz- boljšanje šolskega obiska, dokler se ne ukine čl. 61 zakona o narodnih šolah, ki nam naše visoko organizirano šolstvo vedno bolj in bolj uničuje. Ker pa razpolagamo krajevno in časovno z različnimi sredstvi, je priporo- čal učiteljstvu, da organizira po šolah smu- čarstvo, ker bi ravno od smuči kot promet- nega sredstva lahko imel šolski pouk najve- čje koristi! Podal je točna navodila o izdelavi smuči, okovja, palic in stremen v vaški šoli, zraven pa tudi metodična navodila za teoretični in praktični pouk smučanja v ljud- skih šolah. S tov. Furlanijem sta se javila učiteljstvu na razpolago, da ga izvežbata ob nedeljah na terenu, sicer bo pa tov. Zolnir razposlal po želji vsa navodila posameznim šolah.

Predsednik je zaključil zborovanje ob 12. uri.

Kavčič, predsednik. Zolnir, tajnik.

Naša gospodarska organizacija

—g Zadrudnikom Učit. samopomoči. V oktobru in novembru 1940. Vas je zadrudna uprava opozorila na zadrudne knjižice. Zad- nji položnici smo priložili vsem zadrudnikom tiskana navodila za prepis zadrudne knjižice. Potrebno je: 1. Pismena izjava o izgubljenem originalu, 2. razveljavljenje zadrudne knjižice, če je v nepoklicanih roki, 3. za prepis je poslali znak za din 10,—. Vsem tistim, ki so se oglasili za prepise in spolnili vse tri po- goje, je zadrudna uprava že poslala prepise. Kdor se je za prepis zadrudne knjižice že oglasil, pa ga do zdaj še ni prejel, ta gotovo ni spolnil vseh treh pogojev. Naj stori to in prejel bo prepis.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO LASKO je zborovalo v soboto, dne 12. oktobra 1940., v ljudski šoli v Zidanem mostu. Udeležba: 63 članov in članic.

Zborovanje je otvoril tov. predsednik Mahkota Milan. Uvodoma je pozdravil gosp. sr. šol. nadzornika Vranca Ernesta kot pred- stavnika sr. načelstva in vse navzoče. Zah- hvaljuje se tovarišici podpredsednici Plav- šak Marti in tov. Kimovcu, da sta vodila društvo medtem, ko je bil pri vojaki, in obžaluje izstop tov. podpredsednice iz upra- ve.

Tajniško poročilo je podala tov. tajnica Urbajs A. in v njem je očrtala delo v dru- štvo. O finančnem stanju je poročal tov. blagajnik. Revizijsko poročilo je podal tov. Sušnik, ki predlaga odboru razrešnico in se ista soglasno osvoji. Za delegate na banov. skupščino so bili izvoljeni tovariši: Mahkota Milan, Rihar Rafael, Kimovec France, za glavno skupščino pa Mahkota in Kimovec. Stilizirani so bili trije predlogi za banovins- ko skupščino, ki so se tikali predvsem zni- žanja članarine. Vzбудili so obširno, a stvar- no debato. Častno razsodišče je ostalo neiz- premenjeno.

Urbajs, tajnica. Mahkota Milan, preds.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO V MUR- SKI SOBOTI je zborovalo 4. decembra 1940. v Sokolskem domu v Murski Soboti. Po iz- črpnem poročilu tov. predsednika Hajnska Franca z banovinske skupščine so sledila poročila ostalih društvenih funkcionarjev. — Tov. predsednik je v poročilu o spremembah v članstvu ugotovil, da je moral začasno od- ložiti mesto tajništva v društvu tov. Kram- berger Joško, ker je bil z min. odlokom po § 104, toč. 16. in § 110. odpuščeni iz državne službe. Po poročilu je sledilo predavanje g. ing. Zobca Iva, ravnat. gim., »O kemični voj- ni«. Predavanje je bilo zelo zanimivo in ak- tualno za današnje dni. Bila je sprejeta sle- deča resolucija:

1. Z ozirom na porast cen življenjskim potrebščinam, ki so dosegle že nad 100 %, zahtevamo, da se državnim, samoupravnim uradnikom in državnim upokojencem takoj zvišajo mesečni prejemki vsaj za 500 din mesečno.

2. Zahtevamo ukinitve § 76. zakona o uradnikih. Zahtevamo »Zvezo držav. name- ščencev«, če hočemo, da bodo rezultati naše borbe za zboljšanje gmotnih razmer doseženi.

3. Naši organizaciji naj bo najvažnejši program dela v današnjih časih »zboljšanje gmotnih razmer uradništva«, vse druge borbe naj imajo podrejeni značaj.

4. Da bo imelo učiteljevo delo na služ- benem mestu večji in tudi trajnejši uspeh, je potrebna stalnost učitelja na mestu.

5. Nujna potreba je, da se prazna učitelj- ska mesta v obmejnih srezih takoj zasedejo z abiturijenti, ki pridejo že ta mesec iz učiteljskih. Naj se ne dogaja še naprej, da osta- nejo obmejne šole brez učiteljev, kakor se je to dogajalo do danes. Če ne bo vse tako, ka- kor bi moralo biti na meji, ne sklicujte se na učitelja, da ni storil svoje dolžnosti.

Udeležba je bila nad vse pričakovanje lepa. Prihodnje zborovanje bo 8. februarja 1941. v Murski Soboti.

Hajnshek Franc, preds.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO KOZJJE je zborovalo v soboto, dne 7. decembra t. l., v ljudski šoli v Kozjem.

Po uvodnih besedah in pozdravih tovari- šev(ic), ki so bili v zadnjem času premeščeni na področje našega društva ali pa so na no- vo vstopili v organizacijo, je predsednik po- dal situacijsko poročilo, v katerem je orisal položaj v organizaciji, odnos našega društva do vodstva organizacije in končno predlagal, naj si društvo za svoj interni delovni pro- gram osvoji za to leto program Učiteljskega pokreta, ki bo objavljen po božičnih prazni- kih. Kot uvod temu delu naj bi služilo pre- davanje »Spoznavanje šolskega razreda«.

Po poročilu o delu in poteku banovinske skupščine so bili sprejeti sledeči sklepi: